

تحلیل محتوای کتاب درسی تاریخ (۳) به روش دعوت به پژوهش ویلیام رومی

شهلا سلطانی

کارشناس ارشد جامعه شناسی

شهرستان تنکابن ، آموزشگاه شبانه روزی امیر المومنین

Soltani.sh20@gmail.com

چکیده :

هدف پژوهش حاضر ، بررسی کمی و تحلیل کتاب تاریخ سه پایه دوازدهم انسانی از منظر ویلیام رومی و بدست آوردن میزان ضریب درگیری دانش آموزان این پایه ، از لحاظ فعال بودن و پژوهش محوری با این کتاب است . پژوهش در زمستان هزاروسیصد ونود وهفت ، با بررسی متون ، تصاویر و اشکال کتاب ، فعالیت ها و پرسش های پایانی ، باتقسیم صفحات کتاب به ده قسمت وازهرپانزده صفحه یک صفحه به عنوان جامعه آماری انتخاب شده است. نتایج بدست آمده ، حاکی از آن است که متون دروس باشاخص و میزان درگیری فراگیر کوچکتر از ۴/۱ یعنی صفر دانش آموزان را به پژوهش دعوت نمی نماید . همچنین بررسی پرسش های پایانی این فصل با شاخص درگیری ۱/۲ که بیشتر از رقم شاخص پیشنهادی ویلیام رومی است می تواند فراگیر را به پژوهش دعوت نماید و در بررسی و تحلیل تصاویر با نتیجه شاخص درگیری صفرنقشی در درگیری نمودن دانش آموزان پژوهش محور بودن ندارد. تحلیل فعالیت های پیشنهاد شده در درس با شاخص درگیری ۸/۱ فراگیر را به پژوهش دعوت می نماید و برای یادگیری عموماً مناسب می باشد .

کلید واژه : تحلیل محتوا ، ویلیام رومی ، تاریخ سه ، تحلیل رومی

مقدمه

قرآن کریم ۱۳ بار به صراحت به مطالعه تاریخ و بررسی اوضاع واحوال ملت ها واقوام تاکید نموده است . (قرآن ، سوره فاطر ، نمل.....) تاریخ مجموعه حوادث فرهنگی ، طبیعی ، اجتماعی ، اقتصادی ، سیاسی و رویدادهایی است که در گذشته و در زمان و مکان زندگی انسان ها و در رابطه با آن ها رخ داده و شامل اموری از قبیل: قراردادهای و دستاوردهای مادی و معنوی بشر و هر آنچه گفته ، اندیشیده و عمل نموده و هدف آن علاوه بر این که انتقال معرفت به افراد انسان بوده ، آگاهی به روابط اجتماعی او در گذشته روزگار و کل اموری است که در حیات آدمی موثر است . (برآمدی محمود ، ۱۳۹۷ ، ۱۵ آذر)

آشنایی باتاریخ کشورمان برای نسل حاضر هم ضروری است وهم مفید . خواندن کتاب های تاریخی علاقه نوجوانان را به سرزمینی که در آن به دنیا آمده و بزرگ شده اند ، افزایش داده و به پرورش روحیه میهن دوستی و ایجاد عرق ملی کمک می کند . همچنین آشنایی باتاریخ گذشتگان سبب می شود از تکرار تجربه های گذشته که گاه به قیمت گرانی تمام شده جلوگیری شود . (سالاری حسن ، ۱۳۸۸ ، ص: ۵۸)

ویلیام رومی کتاب خود را به نام (تکنیک های پژوهشی در آموزش علوم) را در سال ۱۹۸۶ ارائه کرد . روش او چنان که خود او معتقد است ، یک روش تحلیلی کمی است که به توصیف عینی و منظم محتوای آشکار مطالب درسی و آزمایشگاهی می پردازد . مراحل اصلی تحلیلی محتوا عبارتند از : تعیین هدف ، نمونه گیری ، رمز گذاری و مقوله بندی ، طبقه بندی مقوله ها ، ارزیابی عینی طبقه ها ، محتوا کد گذاری و مقوله بندی می شود که ویلیام رومی برای تحلیل محتوای کتابهای درسی ابتدا محتوا را به سه قسمت متن کتاب